

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	18356 Азербайджанська мова і література та англійська мова
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

23.04.2021 р.

Справа № 0330/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Освіта" у складі:

Островська Катерина Олексіївна – головуєчий,
Андрощук Ігор Петрович,
Гавриленко Тетяна Леонідівна,
Демченко Олена Петрівна,
Коваленко Наталія Володимирівна,
Коренева Інна Миколаївна,
Лобода Дмитро Олександрович,
Носаченко Володимир Миколайович,
Попович Анжеліка Станіславівна,
Рябовол Лілія Тарасівна,

за участі запрошених осіб:

Гожик А.П., директор НМЦОНП – представник ЗВО,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	18356
Назва ОП	Азербайджанська мова і література та англійська мова
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.02 Мова і література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 10, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Визначення мети ОП-2018 у відповідності з предметною областю спеціальності 014 «Середня освіта», описом кваліфікаційного рівня «бакалавр» у НРК України, «Концепцією розвитку педагогічної освіти». Водночас у основному фокусі ОП зазначено про формування «здатності здійснювати освітню діяльність у закладах середньої базової освіти у сфері викладання азербайджанської мови і літератури. Підготовка до професійної діяльності у середніх (базових) і позашкільних навчальних закладах» (с. 8). Відтак немає вказівки на підготовку фахівців англійської мови, що не відповідає заявленій назві ОП – «Азербайджанська мова і література та англійська мова». Англійська мова зафіксована лише з-поміж ключових слів. У процесі визначення освітньої кваліфікації (ОП-2018: «бакалавр середньої освіти за спеціалізацією азербайджанська мова і література», ОП-2021: «бакалавр середньої освіти») не враховано наявність в ОП додаткової спеціалізації 014.021 Англійська мова і література (це відбито в назві ОП), що порушує п. 3 статті 7 Закону України «Про вищу освіту». ЗВО у відповіді на висновок ГЕР стверджує, що англійська мова – міноритарний складник ОП. Однак міног має пропонуватися «в рамках широкого переліку вибіркових дисциплін, згідно з відповідною політикою ЗВО» (<https://cutt.ly/VvBgBkC>) та передбачати наявність у ОП декількох різних вибіркових блоків. У ОП, що акредитується, ОК із англійської мови наявні і в обов'язкових компонентах (ОК 21 «Комплексна дисципліна. Практичний курс англійської мови», 30 кред.), і у різних вибіркових блоках: блок 1 «Методика навчання іноземних мов та турецька мова» - ВБ.1.07 «Інтерактивні методи навчання англійської мови в початковій школі» (3 кред.); блок 2 «Сучасні концепції викладання іноземних мов і літератур» - ВБ.2.01 «Методика викладання англійської мови в середній школі» (4 кред.). Отож в ОП варто б послідовно зреалізувати поєднання двох предметних спеціалізацій (014.029 Інші мови (із зазначенням мови) та 014.021 Англійська мова і література) предметної спеціальності 014.02 «Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови)» (наказ МОН України від 17.09.2019 року №1201). Зафіксовано, що за датами укладання навчального плану за ОП (09.02.2017 р.) випереджає формування ОП (16.11.2018 р.). У відповіді на висновок ГЕР ЗВО стверджує, що опис ОП за новими формами затверджено в листопаді 2018 р. (<https://cutt.ly/GvUu4cP>), а до того часу навчальні плани укладалися на основі затверджених паспортів спеціальностей (<https://cutt.ly/2vUiFJc>).

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

не застосовується

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Гуманітарний складник ОП представлено такими ОК: вступ до університетських студій (2 кред.), науковий образ світу (3 кред.), основи екології (2 кред.), українська і зарубіжна культура (3 кред.), філософія (4 кред.), соціально-політичні студії (2 кред.), вибрані розділи трудового права та основ підприємницької діяльності (3 кред.). В ОП наявні факультативні дисципліни «Фізична культура» та «Тарас Шевченко та Київський університет». Водночас в ОП немає ОК, під час вивчення якого б у здобувачів формувалася ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. За поданою в ОП-2018 матрицею відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми (с. 20) ЗК 5 зреалізовується під час вивчення ОК 01 «Вступ до університетських студій», ОК 02 «Науковий образ світу», ОК 06 «Соціально-політичні студії», ОК 07 «Вибрані розділи трудового права та основ підприємницької діяльності», ОК 18 «Комплексна дисципліна Латина. Українська мова та література». У змісті жодного ОК немає питань, пов'язаних із опануванням української мови та виробленням мовленнєво-комунікативних умінь і навичок здобувачів. У проєкті ОП-2021 у «Комплексній дисципліні Латина. Українська мова» наявна частина 2 «Українська мова: основи редагування», яка потребує ОК-пререквізита, пов'язаного з вивченням окремих теоретичних аспектів української мови (українська мова за професійним спрямуванням / ділова українська мова / культура усного й писемного мовлення). На ОК «Методика викладання азербайджанської мови» виділено 4 кред. (5 семестр). За ОП методика викладання азербайджанської літератури (3 кред.) читається в 6 семестрі, а методика організації позакласної роботи у навчанні тюркських мов і літератур (3 кред.) в 2 семестрі, що порушує принципи логічності, послідовності й наступності, адже питання з організації позакласної роботи є складниками загальної методики навчання літератури. 3-поміж нормативних ОК не зафіксовано дисципліни, пов'язаної з методикою навчання англійської мови, що не відповідає назвою ОП «Азербайджанська мова і література та англійська мова». У проєкті ОП 2021 р. заплановано вивчення ОК "Методика викладання англійської мови" в 3-4 семестрах, що порушує принцип логічності й послідовності організації освітнього процесу, адже випереджає методику навчання за першою мовою (азербайджанською). ОК "Методика викладання азербайджанської мови" за проєктом ОП 2021 р. пропонується для вивчення у 5 семестрі.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Продовження 2.2. Незважаючи на присвоєння здобувачам вищої освіти кваліфікації «бакалавр середньої освіти за спеціалізацією азербайджанська мова і література», в ОП вивчення азербайджанської літератури обмежується курсами «Азербайджанська література XIII-XVIII ст.» (5 кред.), «Фольклор та давні пам'ятки азербайджанської літератури» (4 кред.). Погоджуємося з ЕГ щодо потреби вивчення азербайджанської літератури після XVIII ст., зокрема сучасної. У проєкті ОП 2021 р. простежується ще більше зменшення обсягів вивчення азербайджанської літератури: ОК 10 «Комплексна дисципліна Організація науково-дослідної роботи школярів», зокрема Частина 2. Вивчення азербайджанських фольклорних творів (3 кред.) та Частина 3. Факультатив з давньої азербайджанської літератури (3 кред.). 2.3. ОК «Методика викладання української мови як іноземної» та «Комплексна дисципліна Переклад та лексикологія» (зокрема, Частина 1. Основи теорії перекладу (азербайджанська мова), Частина 2. Практика перекладу (азербайджанська мова) не відповідають предметній області спеціальності 014.02 Середня освіта (Азербайджанська мова і література та англійська мова). Рекомендуємо ЗВО пропонувати для здобувачів вищої освіти ці ОК у вибіркових.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

не застосовується

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОП 2018 р. передбачає практичну підготовку – виробничо-педагогічну практику з викладання азербайджанської мов і літератури (9 кред.). Виробничої педагогічної практики з англійської мови в ОП немає, що не відповідає заявленій назві ОП «Азербайджанська мова і література та англійська мова». ЕГ зазначає, що здобувачі вищої освіти на виробничій практиці мали змогу провести лише по 2 уроки азербайджанської мови та літератури в молодших класах. Це пояснюється відсутністю уроків азербайджанської мови та літератури в 5-9 класах на базі практики. Звертаємо увагу ЗВО на неможливість сформувати достатній рівень методичної компетентності через проведення такої обмеженої кількості уроків упродовж 6 тижнів практики. Рекомендуємо ЗВО розширювати бази практики ОП, укладати відповідні договори, розширювати можливості академічної можливості (для здійснення практичної підготовки здобувачів вищої освіти).

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

За ОП здійснено набір студентів у 2017 році в кількості 10 осіб. Контингент складає 9 осіб. Наборів здобувачів вищої освіти за ОП більше не відбувалося. ЗВО у 2021 році не планує набору здобувачів за цією ОП. Цілком зрозумілою є відсутність цієї ОП у правилах прийому до ЗВО у 2021 році. У відповіді ЗВО на висновок ЕГ зазначено, що «Вступна кампанія на навчання за ОП «Азербайджанська мова і література та англійська мова» планується на 2022/2023 навчальний рік, до цього часу інформація про вагові коефіцієнти, мінімальний бал ЗНО, ліцензійний обсяг та нормативні терміни навчання за ОП може змінитися».

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У структурі ОП наявні ОК, з яких передбачено лише читання лекційних занять: «Вступ до університетських студій», «Науковий образ світу», «Основи екології», «Соціально-політичні студії» (вид підсумкового контролю – залік). Наприклад, із ОК «Соціально-політичні студії» усі завдання (написання есе, презентація самостійного дослідження) здобувачі виконують під час самостійної роботи (лекції – 20 год., самостійна робота – 38 год.) (blob:<https://office.naqa.gov.ua/56bca122-3fc9-44e3-9a4d-b7fc8a39e20a>). Отож уміння й навички з дисципліни здобувачі виробляють лише під час самостійної роботи. Подибуємо окремі недопрацювання в робочих програмах навчальних дисциплін. Наприклад, у робочій програмі з «Методики навчання азербайджанської мови» (blob:<https://office.naqa.gov.ua/b8836365-4c83-44aa-8f59-9f8687b78500>) у основних рекомендованих джерелах (8 найменувань) подано видання із теорії літератури (1), з методики навчання української літератури (3, з них у видання 1967 р.), методики навчання зарубіжної літератури (2). З-поміж 9 додаткових джерел жодного видання з методики азербайджанської мови немає. Подеколи в робочих програмах фіксуємо обмежену кількість питань до екзамену: ОК 23 – 21 питання, ОК 24 – 30 питань, ННД 08 – 25 питань тощо. Підтримуємо рекомендації ЕГ щодо приведення робочих програм навчальних дисциплін у відповідність до змісту ОП та вимог листа МОН України «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення» від 09.07.2018 р. №1/9-434. Звертаємо увагу ЗВО на потребу вчасного оновлення змісту робочих програм навчальних дисциплін.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

У складі проєктної групи ОП к. філол. н. (спец. 10.01.05 – порівняльне літературознавство) Алієва З., керівник групи; д. філол. н. (спец. 10.02.13 – мови народів Азії, Африки, аборигенних народів Америки та Австралії) Покровська І.; к. філол. н. (спец. 10.01.07 – фольклористика); к. пед. н. (спец. 13.00.02 – теорія та методика навчання (германські мови) Смовженко Л., що не відповідає п. 27 «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. №1187, в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 р. №347). ЗВО зазначає, що в додатку до диплому про освіту З.Алієвої, І.Покровської, Ф.Арнаут є інформація про вивчення азербайджанської мови. З.Алієва забезпечує викладання 12 навчальних дисциплін, зокрема «Методики навчання азербайджанської мови», з якої за останні 5 років (відповідно до відомостей про самооцінювання ОП, табл. 2 «Зведена інформація про викладачів») у неї немає жодної публікації. Упродовж останніх 5 років фіксуємо низьку публікаційну активність науково-педагогічних працівників, які працюють на ОП (таблиця 2 "Зведена інформація про викладачів" відомостей про самооцінювання освітньої програми): З.Алієва, Л.Грицик, А.Подобайло – по 2 статті у фахових виданнях, Ю.Серова, О. Лазер-Паньків, М.Пижова, І.Мороз – жодної публікації, О.Половко – 1.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Наявні матеріально-технічні ресурси є достатніми й сприяють досягненню цілей та ПРН ОП: оснащені аудиторії, сучасні лінгафонні кабінети, сучасне навчальне обладнання та ін. Наявні спеціально обладнані місця для відпочинку здобувачів вищої освіти. Функціює бібліотека, читальна зала та невеликі локальні бібліотеки. ЕГ підтверджує наявні електронні ресурси, що повсякчас оновлюються. Створено іншомовне середовище для здобувачів через функціонування розмовних клубів із носіями мови. Фінансову звітність із забезпечення освітньої діяльності ЗВО подано на офіційному сайті.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

У ЗВО наявний безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, зокрема інтернету, бібліотеки, аудиторій, лінгафонних кабінетів, актових зал тощо. Здобувачі вищої освіти мають змогу послуговуватися бібліотекою Турецького центру інформації та досліджень.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

ЕГ підтверджує, що освітнє середовище у ЗВО є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. Функціює університетська клініка та служба психологічної підтримки. Вартим для наслідування іншими ЗВО є створення спеціального чату для підтримки учасників освітнього процесу в період пандемії. Здобувачі мають змогу відвідувати спортивні секції навчально-спортивного комплексу кафедри фізичного виховання та спорту. Для забезпечення навчальних потреб та інтересів функціують туристичний клуб «Університет», молодіжний центр культурно-естетичного виховання, центр іноземних мов.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

У ЗВО наявні такі структури, як відділ по роботі зі студентами, відділ академічної мобільності, сектор працевлаштування, навчально-спортивний комплекс, молодіжний центр культурно-естетичного виховання, центр комунікацій. До послуг здобувачів вищої освіти в закладі створено різноманітні креативні простори.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У приміщенні Інституту встановлено пандус, наявний спеціальний туалет для осіб з особливими потребами. З метою створення умов для реалізації права на освіту осіб з особливими потребами у ЗВО є вказівники зі шрифтом Брайля. Позитивною практикою є реалізація проєкту «Університет рівних можливостей», мета якого - створення в безбар'єрного середовища для отримання освітніх послуг здобувачами освіти з особливими освітніми потребами (<http://www.univ.kiev.ua/news/10709>).

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Розв'язання конфліктних ситуацій в ЗВО регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» та Етичним кодексом університетської спільноти. У ЗВО створено постійну комісію вченої ради з питань етики. ЕГ підтверджує, що здобувачам вищої освіти відома процедура своєчасного та оперативного розв'язання спірних питань.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

ЗВО позитивно реагує на рекомендації ЕГ й виявляє готовність їх упроваджувати. Зокрема, у відповіді ЗВО на висновок ЕГ зазначено: «Наразі представниками кафедри тюркології розробляється стратегія налагодження більш активної комунікації зі стейкхолдерами в контексті їхньої участі у наданні пропозицій та рекомендацій щодо внесення змін до ОП та інших конструктивних рішень щодо покращення її якості» (blob:<https://office.naqa.gov.ua/269ab114-928e-450e-95fd-dbe1e35ad603>, с. 11).

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Погоджуємося з ЕГ щодо необхідності оприлюднення на офіційному сайті ЗВО (відповідно до розділу III «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», затвердженого наказом МОН України від 11 липня 2019 р. №977) відомостей про самооцінювання ОП, що акредитується.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Рекомендуємо увідповіднити складники ОП (зокрема, інтегральну та предметні компетентності, програмні результати навчання) із предметною областю спеціальності 014.02 Середня освіта (Азербайджанська мова і література та англійська мова). 2. Рекомендуємо у зв'язку із затвердженням «Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» (наказ Мінекономіки України №2736 від 23.12.2020 р.) розглянути питання про можливості присвоєння здобувачам вищої освіти професійної кваліфікації за ОП. 3. Рекомендуємо в ОП не регламентувати програмні результати навчання вибіркового навчальних дисциплін.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Рекомендуємо ввести до ОП навчальну дисципліну, яка формує загальну компетентність «Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово», 2. Рекомендуємо усунути випадки, коли окремі ОК не призводять до досягнення визначених матрицями ОП програмних результатів навчання. 3. Рекомендуємо для підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти та досягнення програмних результатів навчання розглянути питання про

можливість збільшення обсягів психолого-педагогічних і методичних ОК. 4. Вести до ОП навчальну дисципліну з методики навчання англійської мови та сучасної азербайджанської літератури. 5. Рекомендуємо увідповіднити пропозиції навчальних дисциплін в ОП та їхній зміст із предметною областю спеціальності 014.02 Середня освіта (Азербайджанська мова і література та англійська мова). 6. Рекомендуємо у процесі формування ОП чітко дотримуватися принципів логічності, послідовності й наступності у викладанні навчальних дисциплін. 7. Рекомендуємо розширити бази виробничої педагогічної практики та укласти відповідні договори. 8. Вести до практичної підготовки здобувачів вищої освіти за ОП виробничу педагогічну практику з англійської мови. 9. Рекомендуємо ЗВО розглянути питання про можливість вибору іншої моделі вибірковості – фіксування в ОП і в навчальному плані лише обов'язкових дисциплін та виділення кредитів для вибіркових ОК.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Рекомендуємо ЗВО продовжувати активну діяльність із залучення здобувачів вищої освіти до програм академічної мобільності. 2. Рекомендуємо ЗВО розглянути питання щодо можливості визнання результатів навчання здобувачів, отриманих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Рекомендуємо привести робочі програми навчальних дисциплін у відповідність із вимогами нормативних документів і змістом ОП. Здійснювати вчасне оновлення змісту робочих програм навчальних дисциплін. 2. Рекомендуємо уникати практики виділення в окремих ОК лише годин для проведення лекційних занять. 3. Продовжувати практику оприлюднення інформації про обов'язкові та вибіркові ОК на офіційному сайті ЗВО / Інституту філології / випускової кафедри. 4. Рекомендуємо розширити тематику курсових і кваліфікаційних робіт.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Рекомендуємо ЗВО розробити чіткі механізми перевірки курсових робіт на плагіат. 2. Рекомендуємо ЗВО привести атестацію у відповідність із предметною областю спеціальності 014 «Середня освіта» та з вимогами «Концепції розвитку педагогічної освіти», зокрема ввести атестаційний екзамен із психолого-педагогічної підготовки. 3. Рекомендуємо продовжувати інформування здобувачів вищої освіти про різні види академічної недоброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Увідповіднити склад проектної групи із п. 27 «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. №1187, в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 р. №347). 2. Рекомендуємо залучати до організації освітнього процесу на ОП науково-педагогічних працівників, кваліфікація (або наукова діяльність) яких відповідала б спеціальності, за якою здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. 3. Рекомендуємо підвищити рівень публікаційної активності науково-педагогічних працівників, зокрема щодо опублікування наукових розвідок у фахових збірниках та у виданнях, зареєстрованих у рекомендованих наукометричних базах.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Рекомендуємо ЗВО активізувати залучення зовнішніх стейкхолдерів до процесу оновлення ОП. 2. Рекомендуємо забезпечувати повсякчасний відкритий доступ стейкхолдерів до проектів оновлених ОП, поданих для громадського обговорення.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Для врахування зауважень і пропозицій внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів рекомендуємо подбати про наявність зворотного зв'язку під час обговорення проектів ОП на офіційній сторінці ЗВО або Інституту філології. 2. Рекомендуємо ЗВО дотримуватися вимог про оприлюднення на офіційному сайті ЗВО відомостей про самооцінювання ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ОСТРОВСЬКА КАТЕРИНА ОЛЕКСІЇВНА